

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, met betrekking tot de verlenging van de erkenningen voor netwerkradio-omroeporganisaties en de lokale radio-omroeporganisaties
Principiële goedkeuring

Met het voorontwerp van decreet wordt de einddatum van de huidige erkenningen van netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties die aflopen vóór 31 december 2027 tot op die datum verlengd. Op die manier wordt het aflopen van de erkenningen van de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties zo veel mogelijk geclusterd. Daardoor kan er in 2027 één grote erkenningsronde georganiseerd worden voor de lokale en netwerkradio-omroeporganisaties.

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024 – 2029 is volgende passage terug te vinden:

In de beleidsnota media 2024-2029 zijn volgende passages terug te vinden onder SD V.1 “Via samenwerking en innovatie naar een sterker, veerkrachtiger en pluriform Vlaams media-ecosysteem” / OD V.1.2 “Samen met onze partners garanderen we een dynamisch en evenwichtig omroeplandschap in Vlaanderen”:

“(Digitale) Radio

3. De Sectorraad Media stelt eveneens de vraag hoe een en ander past in het traject naar de definitieve afschakeling van FM, die door de vorige Vlaamse Regering nadrukkelijk op de agenda werd gezet? De Sectorraad Media suggereert daarbij om alle bestaande FM-erkenningen vanaf 2028 eenmalig te verlengen tot aan de datum waarop men de FM-uitzendingen finaal wil afschakelen. De raad erkent dat een dergelijke beslissing uiteraard evenwel uitsluitend kan worden gemotiveerd als er ook geschikte duidelijke en niet-arbitraire criteria voor een FM-afschakeling worden bepaald, en als de verlenging ook in dat geval, zoals de memorie aangeeft, proportioneel is tot het doel ervan enerzijds en tot de impact op de mededinging anderzijds. Daarom zal de Sectorraad Media in een advies op eigen initiatief een sector-gedragen voorstel doen dat de regering in staat moet stellen de geschikte afschakeldatum te bepalen.

4. Daarnaast vraagt de Sectorraad Media maximale duidelijkheid en transparantie omtrent de toekomstige beleidsplannen.

³ Raad van State, advies 60.142/3 van 20 oktober 2016 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap „houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties”

Verslag van het Departement Cultuur, Jeugd en Media

Repliek: Lokale DAB+ erkenningen zullen pas kunnen worden toegekend op het moment dat er een definitief lokaal DAB+ frequentieplan bestaat en na de organisatie van een vergelijkende toets. Momenteel is dat nog niet het geval. Er wordt wel werk gemaakt van een frequentieplan voor lokale DAB+. Op basis van de onderhandelingen met de buurlanden worden de technische mogelijkheden duidelijk om dit frequentieplan op te maken. Met het oog op de opmaak van dit frequentieplan heeft het departement een bevraging bij de erkende lokale radio's georganiseerd. Deze bevraging werd eind juni – begin juli 2025 uitgevoerd. In die bevraging werd input gevraagd over drie ontwerp-frequentieplannen. Naar aanleiding van deze bevraging hebben een 80-tal lokale radio's een eigen voorstel voor een lokaal DAB+ frequentieplan overgemaakt. Momenteel wordt alle input verwerkt en wordt een voorstel van lokaal DAB+ frequentieplan uitgewerkt om voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Een exacte timing kan hiervoor nog niet worden meegegeven, maar het is de bedoeling om dit de komende maanden af te ronden.

Pagina 5 van 11

Deelname aan deze proefprojecten is op geen enkele manier een voorafname op het definitief lokale DAB+ frequentieplan of lokale DAB+ erkenningen die in de toekomst zullen worden toegekend. Bovendien kunnen ook niet alle erkende lokale radio-omroeporganisaties, door de beperkte capaciteit van de proefprojecten, deelnemen aan deze proefprojecten.

Uit het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie voor wat betreft de radio-omroeporganisaties dat door de Vlaamse Regering een eerste keer principieel werd goedgekeurd op 9 januari 2026 (VR 2026 0901 DOC.0014/1) blijkt dat de mogelijkheid wordt gecreëerd voor radio-omroeporganisaties om alleen op DAB+ uit te zenden.

Repliek: Aangezien deze reactie in overeenstemming is met de inhoud van het voorontwerp behoeft deze reactie geen repliek.

////////////////////////////////////

en de modaliteiten ervan voor de netwerkradio-omroeporganisaties met het oog op uitzendingen vanaf 1 januari 2028, daarbij rekening houdend met economische realiteit en haalbaarheid voor de spelers op de radiomarkt. Volgens de netwerkradio-omroeporganisatie zijn er de afgelopen jaren geen valabele kandidaten gebleken om een erkenning als netwerkradio-omroeporganisatie aan te vragen en vooral op duurzame wijze te exploiteren waardoor een nieuwe beauty contest volgens hem weinig nieuwe kandidaten zal aantrekken. Daarnaast geeft de netwerkradio-omroeporganisatie mee dat vermeden moet worden dat er 'lege dossiers' worden ingediend, waarbij verkregen erkenningen later eenvoudigweg worden overgedragen aan andere partijen wat volgens de netwerkradio-omroeporganisatie vooral onder lokale spelers een veel voorkomende tactiek is. Bovendien hebben netwerkradio-omroeporganisaties de afgelopen jaren geïnvesteerd in hun product vanuit de gedachte dat de erkenningen zouden doorlopen tot de FM-afschakeling. Samengevat zijn er voor de netwerkradio-omroeporganisatie onvoldoende argumenten om een nieuwe beauty contest te organiseren. Mocht er toch een nieuwe beauty contest georganiseerd worden, dan wordt gevraagd om dit in een *light* vorm te laten verlopen.

Replik: Het Mediadecreet bevat momenteel drie categorieën van erkende radio-omroeporganisaties: 1) lokale radio-omroeporganisaties, 2) netwerkradio-omroeporganisaties en 3) landelijke radio-omroeporganisaties. Voor elke categorie bevat het Mediadecreet specifieke erkenningsvoorwaarden, aanvullende kwalificatiecriteria en een specifieke erkenningsduur afgestemd op hun respectieve positie in het radiolandschap. Voor elk van deze drie categorieën van erkende radio-omroeporganisaties moet het geldende regelgevende kader worden toegepast. Dit betekent dat er voor de netwerkradio-omroeporganisaties geen verlengingsmogelijkheid van maximaal drie jaar wordt voorzien.

Wat de opmerking met betrekking tot een beperkte verlenging van één jaar betreft, kan verwezen worden naar de repliek op het advies van de Sectorraad Media (punt 2 en 3). De veronderstelling van de netwerkradio-omroeporganisatie dat de bestaande erkenningen zouden doorlopen tot de FM-afschakeling is voor eigen rekening van de netwerkradio-omroeporganisatie. Een inschatting dat een nieuwe erkenningsronde weinig nieuwe kandidaten zou aantrekken, vormt geen afdoende rechtvaardigingsgrond om af te wijken van het regelgevende kader dat vereist dat er een erkenningsronde wordt georganiseerd. De suggestie om de erkenningsronde in een light versie te laten verlopen, valt buiten de scope van dit voorontwerp van decreet. Deze vraag kan gekaderd worden in het regeringsbrede project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk' (VR 2025 2102 DOC.0078/ITER) en zal meegenomen worden in het kader van de uitvoering van het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie voor wat betreft de radio-omroeporganisaties dat door de Vlaamse Regering een eerste keer principieel werd goedgekeurd op 9 januari 2025 (VR 2026 0901 DOC.0014/1).

Een vierde reactie is afkomstig van een lokale radio-omroeporganisatie die stelt dat een nieuwe erkenningsronde een kaalslag in de sector zal veroorzaken en evenwichten zal verstoren. De omroep is geen voorstander van een korte verlenging met 1 jaar, maar pleit voor een verlenging tot de afschakeling van FM als zekerheid en mogelijkheid om te investeren. Daarnaast vraagt deze lokale radio-omroeporganisatie ook mogelijkheden om op DAB+ te gaan.

Repliek: Wat de opmerking met betrekking tot een beperkte verlenging van één jaar betreft en de vraag tot verlenging van de huidige erkenningen tot de FM-afschakeling kan verwezen worden naar de repliek op het advies van de Sectorraad Media (punt 2 en 3).

Wat de vraag over de mogelijkheden om op DAB+ te gaan, betreft, kan verwezen worden naar de repliek onder reactie 1.

////////////////////////////////////

Een vijfde reactie is afkomstig van een vereniging van radio-omroeporganisaties die ongeveer 65% van de erkende lokale radio-omroeporganisaties vertegenwoordigt. Deze vereniging pleit voor een verlenging van de huidige erkenningen tot aan de effectieve afschakeling van FM in Vlaanderen en niet slechts tot 31 december 2027. De vereniging haalt daarvoor vier argumenten aan:

- (i) de economische en operationele realiteit, nl. de inkomsten staan onder druk, de kosten blijven stijgen en de organisatie van een nieuwe beauty contest zou nog meer administratieve en financiële lasten met zich meebrengen (ook voor de overheid).
- (ii) de onzekerheid die financiële investeringen afremt: bij een nieuwe erkenningsronde zetten radio-omroeporganisaties hun investeringen *on hold*, omdat ze niet zeker zijn van het verkrijgen van een nieuwe erkenning.
- (iii) FM is een uitdovende technologie: het is niet logisch om een volledig nieuwe erkenningsronde te organiseren voor een technologie die op middellange termijn wordt stopgezet. Een verlenging tot de effectieve afschakeling van FM lijkt de meest efficiënte, redelijke en toekomstgerichte oplossing.
- (iv) steun vanuit de sector: uit een bevraging blijkt dat 63 van de 64 bevroegde erkende lokale radio-omroeporganisaties voorstander van een verlenging van de huidige erkenningen.

Samengevat vraagt de vereniging om de erkenningen niet te verlengen tot 31 december 2027, maar tot de effectieve afschakeldatum van FM. Daarnaast vraagt de vereniging ook om geen erkenningsronde meer te organiseren voor FM en de middelen te gebruiken voor een ordentelijke, gecoördineerde en haalbare digitale transitie. Tot slot vraagt de vereniging om de duurtijd en eventuele verlenging van de DAB+ proefprojecten (31/8/2027) te laten samenvallen met die van FM (31/12/2027) om te vermijden dat lokale radio-omroepprogramma's op DAB+ een paar maanden uit de ether moeten.

Replik: Wat de suggestie met betrekking tot een verlenging tot de afschakeldatum van FM betreft, kan verwezen worden naar de repliek op het advies van de Sectorraad Media (punt 2 en 3). Het feit dat bevroegde erkende lokale radio-omroeporganisaties in grote mate pleiten voor een verlenging van hun erkenningen is logisch: elke erkende lokale radio-omroeporganisatie heeft er belang bij zijn werking zonder erkenningsronde te kunnen voortzetten. Dit gegeven doet echter geen afbreuk aan het reeds geldende regelgevende kader en de daarin gestelde vereiste om een nieuwe erkenningsronde te organiseren. Deze verplichting staat los van de wens of voorkeur van de bestaande erkende lokale radio-omroeporganisaties.

Wat de vraag betreft om de duurtijd en eventuele verlenging van de DAB+ proefprojecten (31/8/2027) te laten samenvallen met die van FM (31/12/2027) om te vermijden dat lokale radio-omroepprogramma's op DAB+ een paar maanden uit de ether moeten, wordt verwezen naar de toelichting op de website van de VRM over de verlenging van de tijdelijke zendvergunningen tot 31 augustus 2027. Aangezien een nieuwe erkenningstermijn voor de lokale radio-omroepen en het daarmee samenhangend gebruik van de FM- en DAB+frequenties zal ingaan vanaf 1 januari 2028, is het aangewezen om de duurtijd van de tijdelijke zendvergunningen voor de lokale DAB+-projecten te beëindigen vóór deze datum en daarbij voldoende tijd te voorzien om de lokale DAB+-samenwerkingsverbanden toe te laten zich technisch voor te bereiden. De lokale DAB+-projecten maken namelijk gebruik van de digitale frequenties 10A/10B/10C en mogelijk ook van de digitale frequenties 5A/5D, terwijl deze zelfde digitale frequenties ook in het frequentieplan voor lokale DAB+ zullen worden opgenomen. Een termijn van 4 maanden lijkt aangewezen om de erkende lokale radio-omroepen toe te laten de nodige technische voorbereidingen te treffen om een lokaal DAB+-netwerk op te bouwen en in dienst te stellen. Het uitgangspunt hierbij is dat de proefprojecten er niet voor

mogen zorgen dat de nieuw erkende lokale radio-omroeporganisaties niet zouden kunnen uitzenden op 1 januari 2028. Als een verlenging na 31 augustus 2027 hiermee verenigbaar is, dan zal dat op dat moment bekeken worden.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De erkenningen van de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties die ingingen in de periode tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019 werden verleend voor negen jaar en lopen af tussen 31 december 2026 en 31 december 2028. Erkenningen, toegekend na deze datum, eindigen in principe ook binnen die periode. Op 21 oktober 2022 werden nog twee lokale radio-omroeporganisaties erkend waarvan de erkenningen 20 oktober 2031 als einddatum hebben.

Op basis van het Mediadecreet moet er na afloop van de erkenningen van de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties een nieuwe erkenningsronde worden georganiseerd voor deze spelers. Doordat de huidige erkenningen van lokale- en netwerkradio-omroeporganisaties gespreid aflopen zouden er in de periode 2026 – 2031 een zevental erkenningsrondes georganiseerd moeten worden. Dit is een inefficiënte inzet van publieke middelen, en brengt bovendien ook het voeren van een coherent radiobeleid in het gedrang. In de beleidsnota media 2024-2029 wordt duidelijk aangegeven dat het belangrijk is dat de einddatum van erkenningen zoveel mogelijk in elkaars lijn ligt om een coherent radiobeleid te kunnen voeren.

Dit ontwerp van decreet voorziet erin dat de einddatum van de huidige erkenningen van netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties die aflopen vóór 31 december 2027 tot op die datum verlengd worden. Op die manier wordt het aflopen van de erkenningen van deze spelers zo veel mogelijk geclusterd. Daardoor kan er in 2027 voor hen één grote FM-erkenningsronde georganiseerd worden.

Het clusteren van de erkenningsrondes is niet alleen efficiënter, maar maakt het ook mogelijk om op dat moment met quasi de gehele sector van lokale- en netwerkradio-omroeporganisaties een stap te zetten in de evolutie richting digitaal radioluisteren. Zo is het de intentie om tegen de organisatie van deze nieuwe FM-erkenningsronde een nieuw regelgevend kader in te voeren met betrekking tot het uitzenden van deze omroeporganisaties op DAB+ waardoor er op datzelfde moment ook een DAB+-erkenningsronde kan worden georganiseerd.

1 januari 2028 is de eerste opportuniteit die zich voordoet om voor DAB+ een omroepmodel in te voeren, zoals nu reeds toegepast wordt voor de toekenning van FM-erkenningen. Dit model laat toe dat de Vlaamse Regering erkenningen toewijst aan radio-omroeporganisaties voor bepaalde omroepprogramma's. Op 1 januari 2028 vervalt de licentie voor de multiplex 11A, die op 11 maart 2023 toegekend werd aan On Tower Netherlands 3 voor een duur van 22 juni 2024 tot en met 31 december 2027. Op 31 december 2027 vervalt eveneens de tijdelijke licentie die werd toegekend aan het samenwerkingsverband van omroeporganisaties die, op het moment dat Belgian Tower Company afzag van zijn licentie voor multiplex 5A/5D, gebruikmaakten van dat etheromroepnetwerk om hun omroepprogramma's aan te bieden. Tegen 1 januari 2028 zal het (boven)lokale DAB+ frequentieplan ook definitief zijn.

////////////////////////////////////

Om een coherent radiobeleid te voeren is het niet alleen belangrijk om de duurtijd van de FM-erkenningen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, maar is het ook belangrijk om de evolutie naar digitaal radioluisteren en de invoering van het omroepmodel voor alle radio-omroeporganisaties zoveel mogelijk gelijktijdig te laten verlopen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring heeft gegeven aan voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- voorleggen van het voorontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, met betrekking tot de verlenging van de erkenningen voor netwerkradio-omroeporganisaties en de lokale radio-omroeporganisaties;

2° de Vlaamse minister van Brussel en Media te gelasten

////////////////////////////////////

2.1. om over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State .

De Vlaamse minister van Brussel en Media

Cieltje VAN ACHTER

Bijlagen

- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, met betrekking tot de verlenging van de erkenningen voor netwerkradio-omroeporganisaties en de lokale radio-omroeporganisaties;
- Memorie van Toelichting;
- Advies van de sectorraad Media dd. 21 november 2025;
- Verslag van de raadplegingsprocedure dd. 9 december 2025.

////////////////////////////////////